

Onderwerp

Halfjaarrapportage Europese lobby Flevoland

Registratienummer

2148128

Datum

30 oktober 2017

Auteur

T. Slierings, A. Hubers, M.

Bega

Afdeling/Bureau

BDO

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Rijsberman, M.A.

Ter Kennisname aan PS en

burgerleden

Kern mededeling:

Doel is PS te informeren over de activiteiten in het kader van de Europese belangenbehartiging van Flevoland.

Mededeling:

In deze halfjaarrapportage wordt per lobbythema uit de Europa strategie teruggekoppeld over de belangrijkste ontwikkelingen en activiteiten van de Flevolandse belangenbehartiging in Brussel. Deze rapportage biedt ook een vooruitblik op belangrijke Europese wetgevingstrajecten in de komende periode.

Flevolandse lobbydoelen-, middelen en activiteiten in Europa

Provincie Flevoland voert haar Europese lobby uit via verschillende netwerken, waaronder het Huis van de Nederlandse provincies (HNP), het Regio Randstad samenwerkingsverband en de Flevolandse vertegenwoordiging in Brussel.

In bijgevoegd overzicht zijn de lobbythema's uit de Europastrategie Flevoland, de Europese Randstadstrategie en de gezamenlijke IPO-HNP strategie thematisch gegroepeerd. De lobbydoelen uit de Europastrategie Flevoland zijn leidend voor deze groepering:

- 1.) zijn van koploper hernieuwbare energie en energieneutraal in 2030
  - 2.) doorontwikkeling innovatieve en circulaire Flevolandse economie
  - 3.) duurzame ruimtelijke gebiedsontwikkeling (ontwikkeling havens, positionering landbouw en drievoudige ambitie verstedelijking, bereikbaarheid en natuur)
- De onderwerpen uit de Randstad- en IPO-HNP strategie sluiten hierbij aan, waardoor de belangenbehartiging van Flevoland vanuit verschillende elkaar versterkende niveaus plaatsvindt.

Op basis van de actualiteit en de uitgevoerde lobbyactiviteiten zijn op dit moment voor Flevoland de belangrijkste lobbythema's cohesiebeleid, energie en visserij/Brexit. Binnen de Randstadsamenwerking wordt de lobby op de eveneens belangrijke thema's agrofood bestuurlijk opgepakt door gedeputeerde Loggen van Noord-Holland.

Onderstaand de hoofdpunten uit de halfjaarrapportage:

- Voor lobbythema cohesiebeleid zijn de belangrijkste lobbyactiviteiten het rapporteurschap voor het Comité van de Regio's voor de 'EU Financiële verordening' en het rapporteurschap voor de AER 'Cohesiebeleid 2020'. Het advies van het Comité en het position paper van de AER bevatten concrete voorstellen voor het toegankelijk houden van structuurfondsen voor provincies als Flevoland en voor vereenvoudiging van de uitvoering van de fondsen. Dit is geheel in lijn met de geformuleerde doelstellingen in de Europastrategie (zie rapportage).
- Het rapporteurschap van het Comité voor de Regio's over de Europese richtlijnen voor energie-efficiëntie en de energieprestatie van gebouwen bood gedeputeerde Rijsberman een ideale positie om de doelstellingen van Flevoland voor energieneutraliteit ook in Europa kracht bij te zetten. Concreet bevatte het advies o.m. een voorstel voor een Europese ambitie voor energie-efficiëntie met een Europees bindend streefcijfer van 40% energiebesparing in 2030 ten opzichte van 2005.
- Voor de EU lobby over de toekomst gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) wil Flevoland een innovatieve, duurzame landbouwsector die inzet op keten-

gericht integraal voedselbeleid. Via het IPO wordt een position paper voorbereid waarbij ingezet wordt op vier sleutelwoorden: concurrentiekracht, verduurzaming ,voedsel (o.a. een ketengericht integraal landbouw- en voedsel) en vereenvoudiging (o.a. verlaging van de lasten druk en de synergie van financieringsregelingen).

- In het kader van de visserij en Brexit is gelobbyd om aandacht te vragen voor het mogelijk sluiten van Britse visgronden voor de Flevolandse visserijsector en de consequenties voor de visserijgemeenschap Urk. Daarvoor wordt o.m. het lidmaatschap van CPMR benut (zie rapportage).

Onderstaand treft u een link aan naar de bovengenoemde Europa strategieën.

- [Europastrategie Flevoland](#)
- [Regio Randstad en Europastrategie](#)
- [HNP en prioritaire EU dossiers](#)

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Halfjaarrapportage Europese lobby Flevoland	2148330	Ja

<ul style="list-style-type: none"> - Hernieuwbare energie en energie besparing - Richting een Europese Energie Unie - Duurzaam gebruik bodem en ondergrond	 <p>PROVINCIE FLEVOLAND</p>
<p>Energie</p>	
<p>Energie</p>	
 <p>Regio Randstad</p> <p>HUIS VAN DE NEDERLANDSE PROVINCIES</p>	

Toelichting doelstellingen Europastrategie

Flevoland wil zich in Brussel profileren als koploper hernieuwbare energie met een indrukwekkend aandeel in windenergie. Bovendien is energieneutraliteit in 2030 een belangrijke stip op de horizon voor Flevoland. In dit verband zijn de Europese beleidsvoorstellen voor een Europese Energie Unie belangrijk om na te gaan of de lidstaten op Europees niveau er vergelijkbaar over denken. De Europese Energie unie is ook in Randstad en IPO-HNP verband een prioritair dossier, waardoor met elkaar wordt opgetrokken in de lobby.

Energie efficiëntie richtlijn en energieprestaties van gebouwen

Het rapporteurschap van het Comité voor de Regio's over de Europese richtlijnen voor energie-efficiëntie en de energieprestatie van gebouwen biedt gedeputeerde Rijsberman een ideale positie om de doelstellingen van Flevoland voor energieneutraliteit ook in Europa kracht bij te zetten.

- Op 13 juli jl. is het advies vastgesteld.
  - Het advies stelt een Europese ambitie voor energie-efficiëntie voor met een Europees bindend streefcijfer van 40% energiebesparing in 2030 ten opzichte van 2005. Deze ambitie is hoger dan het voorstel van de Europese Commissie en sluit aan bij de ambities die het Europees Parlement nastreeft. Een ambitieniveau van 40% levert meer economische groei, meer banen en minder import van fossiele brandstoffen op dan de 30% besparingsdoelstelling die door de Europese Commissie wordt voorgesteld.
  - Voor de richtlijn over de energieprestaties van gebouwen wordt eveneens een hoger ambitieniveau voorgesteld. Gebouwen zijn verantwoordelijk voor maar liefst 40% van het energiegebruik. Voorstel is onder meer om bouwbedrijven, veelal MKB-bedrijven, beter van informatie en scholing te voorzien, om de Europese structuurfondsen expliciet open te stellen voor de financiering van renovatieprojecten en om de strekking van de richtlijn te verbreden, van alleen rijksgebouwen naar alle overheidsgebouwen.

De lobbyactiviteiten op energiegebied sluiten goed aan op de doelstellingen uit de Flevolandse Europastrategie. Of de inhoud van het advies van het CvdR wordt overgenomen door het Europees Parlement in nieuw Europees beleid zal begin 2018 duidelijk worden als het Europees Parlement in een plenaire vergadering een besluit neemt over de plannen voor energiebesparing en efficiëntie.

Doorontwikkeling naar een innovatieve en circulaire Flevolandse economie

- Beïnvloeding beleid Europese investeringsfondsen 2021-2027 - Grondstoffentransitie, richting een duurzame productie		 PROVINCIE FLEVOLAND
Slimme Randstad	Regionale economie	Circulaire economie Regio Randstad
Toekomst cohesiebeleid = Toekomst Europese investeringsfondsen		 HUIS VAN DE NEDERLANDSE PROVINCIËS

Toelichting doelstellingen Europastrategie

Het behoud van Europese fondsen voor een nieuw innovatief investeringsprogramma 2021-2027 en het realiseren van een krachtig en vereenvoudigd cohesiebeleid is voor zowel Flevoland, Randstad als IPO-HNP een prioriteit in de Europese lobby.

Flevoland zet in op de doorontwikkeling naar een innovatieve en circulaire economie, waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van Europese investeringsprogramma's en structuurfondsen om de Flevolandse economie te stimuleren.

Toekomst Europese investeringsfondsen (cohesiebeleid)

Met twee rapporteurschappen van gedeputeerde Rijsberman en een woordvoerschap staat de provincie Flevoland sterk gepositioneerd in de discussie over de toekomst van Europese investeringsfondsen. Dit heeft tot de volgende lobbyactiviteiten en resultaten geleid:

- Als IPO woordvoerder cohesiebeleid in Brussel heeft gedeputeerde Rijsberman een bijdrage geleverd aan het vergroten van draagvlak van de lobbyboodschap uit het eerder door Nederlandse overheden vastgestelde standpunt over Europese investeringsfondsen na 2020. In dit standpunt wordt ingezet op meer synergie, innovatie, vergroening, grensoverschrijdende samenwerking en vereenvoudiging conform Flevolandse belangen.
- Als rapporteur namens het Comité van de Regio's heeft gedeputeerde Rijsberman een advies uitgebracht over de Financiële Verordening over o.a. Europese investeringsfondsen. In het advies wordt o.m. ingezet op het voorkomen van 'goldplating' (het toevoegen van extra nationale regelgeving bovenop Europese regelgeving) en het verminderen van het aantal (overbodige) controles. Het advies is op 11 mei door het CvdR vastgesteld.
- Als rapporteur cohesiebeleid voor de AER (Assembly of European Regions) heeft gedeputeerde Rijsberman tijdens de Algemene Vergadering van 1 juni samen met vertegenwoordigers van AER-regio's de politieke declaratie vastgesteld over het Cohesiebeleid na 2020. Deze declaratie beantwoordt aan Flevolandse behoeftes voor toegang tot Europese fondsen en een vereenvoudigde uitvoering van de Europese structuurfondsen. Veel van de punten uit de AER paper (en het gezamenlijk standpunt van Nederlandse overheden) zijn vervolgens overgenomen in de tien kernprincipes van de Cohesie alliantie tussen Europese regionale netwerken als CvdR, CEMR, AER, AEBR, CPMR en Eurocities.

De genoemde lobbyactiviteiten en resultaten zijn geheel in lijn met de Flevolandse lobbydoelen voor Cohesiebeleid. Naarmate de toekomstige cohesievoorstellen meer vorm krijgen, zal meer duidelijk worden op welke punten de cohesielobby geslaagd is en op welke punten een verhoogde lobbyinzet gevraagd wordt.

Circulaire Economie

De Europese Commissie heeft op 2 december 2015 een pakket aan wetsvoorstellen gepubliceerd over de diverse stadia van de volledige productcyclus van een circulaire economie. Vanuit IPO verband zijn enkele amendementen ingebracht op het advies van het Comité van de Regio's hierover. De voorstellen van het Europees kaderbeleid voor circulaire economie bevatten verschillende maatregelen om o.a. hergebruik, afvalbeheer en productieprocessen zo duurzaam mogelijk te laten plaatsvinden. Inmiddels bevindt de bespreking van het circulaire economiepakket zich in de afrondende fase van het trilooq tussen het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie waardoor er geen beïnvloedingsmogelijkheden meer zijn. De laatste beleidsontwikkelingen op dit thema worden uiteraard gevolgd en nieuwe kansen of bedreigingen gemonitord. Zo is gedeputeerde Appelman, vergezeld van de wethouders Economische Zaken, tijdens een werkbezoek in Brussel in gesprek geweest over de Europese plannen voor een circulaire economie met de Europese Commissie en de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland..

Duurzame ruimtelijke gebiedsontwikkeling

<ul style="list-style-type: none"> - Multimodale overslaghaven, luchthaven en maritieme servicehaven - Toekomstbestendig Markermeer/ IJmeer en nieuwe natuur - Floriade werkt! Innovatieve duurzame voedselvoorziening - Positie toplandbouw en tuinbouwsector verbeteren 			 PROVINCIE FLEVOLAND
Bereikbaarheid	Agrofood	Milieu, natuur en water	 Regio Randstad
Toekomst gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) Biodiversiteit			 HUIS VAN DE NEDERLANDSE PROVINCIËS

Toelichting doelstellingen Europastrategie

Flevoland wil de Europese lobby verder aanwenden om duurzame ruimtelijke gebiedsontwikkeling in Flevoland en de drievoudige ambitie van verstedelijking, bereikbaarheid en natuur verder te ondersteunen en waar mogelijk te versterken. De lobbythema's bereikbaarheid en milieu, natuur en water uit de Randstadstrategie vertonen veel raakvlakken met deze doelstelling.

De positionering van de innovatieve duurzame voedselvoorziening en toplandbouwsector van Flevoland in Brussel is daarnaast een belangrijk lobbydoel. Door de prioriteiten van het gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2020 te beïnvloeden kan Flevoland haar innovatieve voedselvoorziening (Flevocampus en Floriade Werkt!) en duurzame agrofoodsector beter laten gelden en op de Europese kaart zetten. Bovendien kan met de lobby worden ingezet op het wegnemen van EU belemmeringen in bestaande regels voor de landbouwsector. In Regio Randstad verband (met gedeputeerde loggen als woordvoerder agrofood) en in HNP verband is de toekomst van Europees landbouw beleid een belangrijke prioriteit.

Toekomst gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) en Agrofood

Flevoland wil een innovatieve, duurzame landbouwsector die inzet op ketengericht integraal voedselbeleid. Op 5 en 6 oktober hebben de twaalf provincies in IPO verband gezamenlijk een standpunt ingenomen over het toekomstig gemeenschappelijk landbouwbeleid, waarin deze punten nadrukkelijk terugkomen. De positiepaper is gestructureerd rond vier kernwoorden:

- concurrentiekracht (o.a. gericht op risicobeheersing, meer innovatie en het versterken van de positie van jonge boeren.)
- verduurzaming (o.a. prestatiegebonden bijdragen aan de Sustainable Development Goals en effectievere vergroeningseisen.)
- voedsel (o.a. een ketengericht integraal landbouw- en voedselbeleid, wat nauw aansluit bij uitgangspunten van het Interregproject FoodChains 4 EU.)
- vereenvoudiging (o.a. subsidiariteit, verlaging van de lasten druk en de synergie van financieringsregelingen.)

Deze lobby inzet is dus geheel in lijn met de Flevolandse lobbydoelen voor Agrofood.

Het positiepaper vormt de basis van de lobbyinzet op het Europese landbouwbeleid en wordt gebruikt om de Europese instellingen verder te beïnvloeden door alle twaalf de provincies.

Het is in de eerste plaats aan de IPO dossierhouders en gedeputeerde Loggen om hier namens Flevoland (en de Randstad) op toe te zien.

Bereikbaarheid

Voor bereikbaarheid zijn geen concrete lobbydoelen geformuleerd in de strategieën. Desondanks is een goede bereikbaarheid van de overslaghaven, de maritieme servicehaven en de luchthaven voor de provincie Flevoland in Europa van belang. Daarom heeft gedeputeerde Appelman inventariserende gesprekken gevoerd in Brussel over de mogelijkheden van Trans-Europese Transportnetwerken (TEN-T). Vooral met oog op bereikbaarheid van bijvoorbeeld de Flevolandse binnenvaart en de aansluiting op Europese transportcorridors biedt toekomstig Europees transportbeleid mogelijk kansen.

Milieu, Natuur en Water

- Luchtkwaliteit (HNP-dossier): Met de vaststelling van de richtlijn Nationale Emissie Plafonds door de EC is het onderwerp verschoven van Brussel naar Den Haag. Het bestuurlijk dossierteam Jaap Ladders en Mariette Pennarts (Utrecht) hebben het onderwerp overgedragen aan het IPO voor de implementatie in Nederlandse wetgeving.
- Biodiversiteit: Het komende jaar wordt onder leiding van het IPO hard gewerkt aan de implementatie van het gelijkwaardig partnerschap (voorheen mede-departementschap genoemd) waardoor provincies samen met het Rijk kunnen optrekken in het besluitvormende traject en inbreng kunnen leveren tijdens Raadswerkgroepen. Op de agenda van de Europese Commissie staat een actieplan voor natuur, mensen en de economie. In het plan wordt ingezet op integratie van Natura2000 en biodiversiteit in het nieuwe GLB

Halfjaar rapportage Europese lobby Flevoland juni - november 2017

Koploper hernieuwbare energie en energieneutraal zijn in 2030

(Gemeenschappelijk Landbouw Beleid) en op meer samenhang met sociaal economische doelstellingen. Verder wordt ingezet op een investeringsverhoging van 10% voor projecten die natuurbehoud en biodiversiteit versterken, door middel van het financieel instrument LIFE.

- Water: Het Europees Comité van de Regio's (CvdR) heeft het advies van de Noord Hollandse gedeputeerde Cees Loggen, over doeltreffend waterbeheer en innovatieve oplossingen, unaniem goedgekeurd. Het initiatief advies van Loggen is gericht op binnenlandse waterbeheer, te weten de waterkwaliteit, het tekort aan zoet water en de bescherming tegen overstromingen. Dit actieplan moet innovatie op watergebied in de lidstaten stimuleren, water-innovatieprojecten vergemakkelijken en de administratieve lasten verminderen om de toegang tot EU geld te verbreden.

Visserij / Brexit

Voor visserij zijn geen specifieke lobbydoelstellingen geformuleerd in de Europastrategieën. Desalniettemin is door de Brexit de toegang voor de Flevolandse visserijsector in Britse wateren in gevaar gekomen. Bovendien wordt de techniek van pulskorvisserij in Europa ter discussie gesteld.

Om de visserijbelangen van Flevoland sterker in Brussel te behartigen is de provincie op 21 juni 2017 lid geworden van CPMR, de Conference of Perifere Maritime Regions. Op 10 oktober heeft het College van GS gesproken met een vertegenwoordiger van de visserij-werkgroep van CPMR. Dit om aandacht te vragen voor de gevolgen van Brexit voor de visserijsector, de pulskorvisserij als duurzame vangstmethode en het Visserijfonds vanaf 2021. In overleg met de gemeente Urk is op 18 oktober input geleverd op het Visserij Actieplan 2018 van de CPMR. Tevens zijn in oktober op bestuurlijk niveau contacten gelegd met de voorzitter van deze werkgroep om bilateraal verder te spreken over de pulskorvisserij.

Om ook in de provincie meer bewustzijn over de gevolgen van Brexit te creëren, heeft Flevoland op 14 juni een informatiebijeenkomst georganiseerd. Sprekers van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Kenniscentrum Instituut Clingendael en de EU gaven aan hoe groot de onderlinge verwevenheid is van de Nederlandse en Britse economie, hoe moeilijk het onderhandelingsproces zal zijn en hoe groot de potentiële gevolgen voor met name de visserij- en agrofoodsector van Flevoland kan zijn.

Vooruitblik wetgevingstrajecten van de Europese Commissie, Commissievoorstellen en consultaties

GLB na 2020

26 november jl.: Mededeling over GLB na 2020. Een mededeling van de Europese Commissie is het voorportaal voor nieuwe wetsvoorstellen en kan een duidelijke indicatie geven voor toekomstig beleid. De mededeling over GLB is een mooi meetpunt voor de mate waarin Flevolandse lobbydoelen voor landbouw zijn meegenomen in het te ontwikkelen Europees beleid.

Eind mei/juni 2017: **voorstellen GLB na 2020**. Mochten voor Flevoland belangrijke knelpunten van huidig Europees landbouwbeleid niet zijn aangekaart in nieuw beleid, kan een intensievere lobby bij het Europees Parlement of de Raad (via de lobby in Den Haag) worden ingezet.

Europese Structuur- en Investeringsfondsen

begin 2018: de Europese Commissie zal een consultatie over cohesiebeleid lanceren. Deze consultatie kan vanuit HNP verband, door Flevoland zelf en vanuit verschillende Europese netwerken (o.a. AER) worden ingevuld.

15 november jl.: **Raad bijeenkomst cohesiebeleid**. Meetpunt stand van zaken discussie tussen lidstaten over toekomst cohesiebeleid

25 mei 2018: **Voorstel MFK na 2020**. In het meerjarig financieel kader wordt op macro niveau de verdeling van de Europese begroting bepaald. Hierdoor wordt duidelijk welke en hoeveel financiële steun er vanuit Europa voor regio's beschikbaar komt.

Juni 2017 jl.: voorstel(len) Europese structuur- en investeringsfondsen

Energie

16-18 januari 2018: Vaststelling **European Energy Directive** en **EPBD** in het Europees Parlement. De uitkomst hiervan geeft inzicht in mate van Europees draagvlak voor ambitieuze energiebesparingsdoelstellingen Flevoland.

Overige aangekondigde Commissievoorstellen

24 oktober jl.: **Werkprogramma Europese Commissie 2018**. In het werkprogramma zet de Europese Commissie de plannen voor de komende twaalf maanden uiteen en staat beschreven hoe ze haar beleidsprioriteiten in concrete acties gaat omzetten. Deze agenda bepaalt op welke dossiers door Flevoland in Brussel gelobbyd kan worden tijdens de voorbereiding van Europees beleid.

- Datum onbekend: **Voorstel Ontwikkeling van een monitoringskader voor circulaire economie**. Wat dit voorstel precies inhoudt en in hoeverre een monitoringskader voor circulaire economie relevant is voor provincies is nog onduidelijk.

- Datum onbekend: **Voorstel voor een verordening over het hergebruik van afvalwater** en een **Herziening van de drinkwaterrichtlijn**. Deze twee aangekondigde commissievoorstellen kunnen de provinciale beleids- en uitvoeringstaken van de provincie Flevoland veranderen en invloed hebben op het project decentrale waterketen OosterWold.

Lopende consultatie

Er wordt in Regio Randstad verband een reactie gegeven op de consultatie over Europese beleidsherziening van de toegestane CO2 uitstoot van maritiem transport.